

POSSIBLE ANSWERS FOR:

SETSWANA PUO YA NTLHA
SEEMOGODIMO
(Pampiri ya Bobedi)

KAROLO YA A
MABOKO

POTSO 1

SELELO SA MMOKI – C.D. MOGOTSI

- 1.1 Tlhatlagano. Tlhatlagano ya bokao / Tlhalogano ya mafoko. (2)
- 1.2 Mmoki fa a fetsa go dumedisa lekgarebe la gagwe ka direto, lekgarebe le ne la mo leba ka molebo o o maswe, o ne a tshoga gape a hutsafala moo a bileng a lela fa a gopola bokete jwa loeto la a le tsereng. Go se amogelwe ke lekgarebe (4)
- 1.3 Go dilola. Molebo o o sa itumediseng (2)
- 1.4 Ka direto. Ka boitumelo / ka lorato. (2)
- [10]

POTSO 2

2.1.1

- A maleele ga a arogangwa ka ditemana.
- Puo ya bontshwantshi e boteng, ga e tlhaloganyege bonolo.
- Tlotlofoko e thata / A na le morero wa thoriso
- A rorisa dikgosi, didirisiwa le di lo tsa tlhago
- Ga a rume
- Moribo o montsi mo go ona
- Go bokwa diphologolo tse di tlhaga. Diphologolo tse di boitsegang
- A bua ka bagaka/bagale.
- Go bokiwa dikaosi le merafe
- Go bokiwa batho ba ba tlotlegang.

2x5 = (10)

- (a) Tshekagana Mafoko kana dikakanyo tse di tlhagelelang mo meleng e e latelanang ya leboko. (1)
- (b) Moribo ke thulaganyo ya modumo wa kitimetso le wa tlhofofolo mo dinokong tse di leng mo moleng wa poko. (1)
- (c) Poeletsomodumo:ke poeletso ya modumo o o rileng mo moleng / meleng ya leboko, jaaka tumamamogo [k] kgotsa ditumanosi. (1)

- (d) Tlogelo: ke fa lefoko le sa kwalwa ka botlalo, sekao: 'Lapa la kgosi' (1)
- (d) Neeletsano / Ngamelo: ke fa mafoko a bofelo mo moleng wa theto a boeletswa mo tshimologong ya mola wa theto o o latelang. (1)
Ke fa lefoko le feleletsa polelo le bo le boa gape le simolola polelo e e latelang. [15]
- 2.2.1 Dinao tsamaong (3)
- 2.2.2 Legodimong (3)
- 2.2.3 (i) Batho ba nna ba itumetse (3)
(ii) Batho ba robala boroko jo bo monate go se na go ngunanguna.
(iii) Pelo e nna tshweu
- 2.2.4 Gonne o ya Legodigomong, kwa go nang le kagiso, khutso jl.jl. (3)
- 2.2.5 O gaufi le go neela mowa / go swa. Go tlhokofala / Go raga kika / Go raga thokolo / Go ikela badimong / Go ngala mosoko. [15]
- 2.3.1 Mothofatso / kaediso (3)
- 2.3.2 Thunya sa seeng, dumela. Thunya sa pelo se Kgabile / Re supe thari mmogo (3)
- 2.3.3 Go supa lerato le le tiileng. Go supa fa lerato le ka se fokiwe ke phefo. (3)
- 2.3.4 O ne a itumetse. (3)
- 2.3.5 Ka boitumelo, re tshele mmogo. Ke bone kgomotso. (3)
- [15]
- 2.4.1 Mothofatso (3)
- 2.4.2 Diphologlo di ne di hutsafetse ka ntlha ya go tlhoka metsi. Phogolo e feletswa ke maatla. (3)
- 2.4.3 Ga nna tidimalo. Go felelwa ke mafoko. (3)
- 2.4.4 Medupe. (3)
- 2.4.5 Ba ba mo tumelong ya gore go tla siama, e tla na gape kampo maemo a tla fetoga./Ba ikanya mo Modimong. Pula e tla na. (3)
- [15]
- [40]

KAROLO YA B TERAMA

POTSO 3

DINTSHONTSO TSA LORATO – L.D. RADITLADI

- 3.1 Mmamotia (3)
- 3.2 Sakoma (3)
- 3.3 Kwa gabo Sakoma (3)
- 3.4 Ke baratani. / Lerato / Lorato (3)
- 3.5 Ka go letsa sebintšholo (3)
- 3.6 Mmamotia o ne a bolelela Sakoma gore le fa go setse go rulagantswe gore ba tla nyalana, ene ga a sa mo rata. Sakoma o ne a kgoberega maikutlo, a rapela Mmamotia gore a mo rate, mme Mmamotia o tswelela ka go gana./Gore Mmamotia a se ka a ngwega/talola Sakoma a sa emogile. Sakoma o ne a sa batle gore Mmamotia a tshabe. (6)

3.7 Tlhatlhagano / Tshekogano
Se ntlogele
Ga ke go tlogele (3)

3.8 Nyaa
3.9 Masetlapelo. Matlhotlhopelo. (3)
[30]

3.2 Kgotlhang ya terama ya Dintshontsho tsa lorato.
Kgotlhang ya terama eno ga e a aqega sentle.

- Go na le ba le bantsi ba ba tsenang kgotlhang e e leng magareng a magapitiro le mokgonatiro. Madiphefo o tliša kgotlhang gare ga Mmamotia le Sakoma ka go bolelela Sakoma maaka.
- "O se le bale, o mofaladi, Molekane." Mafoko ano a buiwa ke Rrekgosi, a leмоса Sakoma ka mathata a a tlišeng go kampana le ona jaaka a setse a ratana le Mmamotia. Seno ga se diragale. Ga go ope yo o nnang kgatlihanong le lerato la ga Mmamotia go Sakoma tota le rraangwaneagwe o dumalana le bona.
- Morago ga kgwedi tse tharo Sakoma le Mmamotia ba a ratana, go tsalega kgotlhang gareng ga bona, ga se e ntsi e bile ga e gole.
- Mmamotia le Ponalo ba lwela Sakoma, re ba bona ba omana gangwe fela, fa Ponalo a tla lala a bolailwe.
- Sakoma le Kalafi ba lwela Mmamotia, terama e ise e ye setlhoeng ba swa botlhe.
- Tiro ya dingaka ga e bonagale.

[30]

KAROLO YA C PADI

POTSO 4

MASAIKATEGANG A MAGODIMO – J.M.K. MEKGWE

- 4.1.1 Khuduga le kgosi. (4)
- 4.1.2 Kwa kholetshe-katisong ya bopodisi. (2)
- 4.1.3 Ee. / Nyaa
- 4.1.4 Khuduga o ne a golega Rankelenyane, fela ka le le latelang fa a ya go mmotsolotsa dipotso, a fitlhela Rankelenyane ikgwageditse Ga a kgora go mmotsolotsa dipotso ka ga loso lwa ga rraagwe (4)
- 4.1.5 (a) go tlhatsa. Go phatloga mafatla. (2)
(b) go tšhega thata. (2)
(c) go tswa kwa pele. (2)
- 4.1.6 Mekodue ya dikgomo go tsosiwa e e itsosang. (2)
- 4.1.7 Batho gantsi ba rata go direlwa. Motho gantsi go thusiwa yo o ithusa (2)
- 4.1.8 Nkaikela (2)

- 4.1.9 Dingwaga di le 6. (2)
 4.1.10 O mo neetse madi / o ntshitse tšotšo (2)
 4.1.11 Botseka le bonokwane (2)
 [30]

KGOTSA

4.2 Rankelenyane Tshobotsi

- Mathwana a mantsho.
- O na le lebadi
- O na le lefatlha.

SEMELO

- Lenweenwee – O imisitse ngwana wa ga Mathebula mme o mo sia go ntse go le jalo.
- Ga a ikanyege – O beeditse dipitse le Bra White, fa ba tshwere o itseela madi a le nosi.
- O lehufa – O tsere madi othe, a se ka ba a a neela Moithui morago ga loso lwa ga Bra White.
- O sule pelo – ga a ye go boloka Bra White jaaka tsala ya gagwe ya tlhogo ya kgomo.
- Ke mmolai – O bolaisitse Bra White ka Mapodisi mme o tlholwa ke go ba bolelela nnete. O tshwara poo le lekoko la gagwe mme ka nako ba bolaya batho ba.
- O lesego – ke dingwaga a batiwa fela ga a tshwarwe.
O swa a sa sekisiwa le go sekisiwa.
- O bodipa – O pateletsa Matlakala le Lebogang go mo thusa go bolaya le go tshwara poo, mme ba isa madi kwa go ena.
- Ga na lorato – Ga a itse gore ngwana o tsetswe, o a ja kana o a apara kwa ga Mathebula.

[30]